

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII
(ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ)

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Rămăsei iarăși sec și inert [...], sub cerul unui început de seară așa cum niciodată nu văzusem. Am avut o senzație ciudată de vis, de decor schimbat într-o clipită. Parcă s-ar fi ridicat de undeva o cortină. Sau poate mă schimbasem eu; nu știu.

– N-am mai citit de mult povești, răspunsei după o destul de lungă pauză. Și apoi, mai e ceva: eu nu știu să povestesc. E un dar ăsta al poveștilor. Nu-l are oricine.

Se întristară amândouă, atât de spontan și de sincer, încât mă simții vinovat și începui a mă gândi dacă nu cumva tot îmi mai aduc ceva aminte din toate poveștile pe care le citisem în copilărie. Nu-mi venea niciuna în minte. Mă simțeam neghiob, conștiința opacității mele mă paraliza. Trecui repede în revistă: Perrault, Grimm, Andersen, Lafcadio Hearn. Mi se păreau toate cunoscute. Mi se părea că aș fi ridicol să le spun povestea Scufiței Roșii sau a principesei adormite sau a comorii fermecate. Aș fi vrut să știu o poveste minunată, cu aventuri și complicații multe, care să-i placă Maitreyei. Să fie originală, impresionantă, simbolică. Și nu-mi trecea prin minte nicio astfel de poveste simbolică.

(Mircea Eliade, Maitreyi)

A. Limba română (30 de puncte)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din textul dat, un cuvânt care conține vocale în hiat și două cuvinte care conțin diftongi. **3 puncte**
2. Menționați rolul virgulei în enunțul *Mă simțeam neghiob, conștiința opacității mele mă paraliza*. **3 puncte**
3. Precizați câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *niciodată, cunoscute, multe*. **3 puncte**
4. Scrieți trei termeni, formați prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului, care să aparțină familiei lexicale a verbului *a povesti*. **3 puncte**
5. Construiți un enunț în care cuvântul **care** (...**care** să-i placă Maitreyei) să aibă o altă valoare morfologică decât cea din text, precizând-o. **3 puncte**
6. Indicați valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în secvența: – *N-am mai citit de mult povești, răspunsei după o destul de lungă pauză. Și apoi, mai e ceva: eu nu știu să povestesc*. **6 puncte**
7. Alcătuiți un enunț în care substantivul **cerul** (*Rămăsei iarăși sec și inert [...], sub **cerul** unui început de seară...*) să aibă funcția sintactică de subiect. **2 puncte**
8. Transcrieți propoziția subordonată din enunțul următor, precizându-i felul: ... *eu nu știu să povestesc*. **3 puncte**
9. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile fragmentului: *Aș fi vrut să știu o poveste minunată, cu aventuri și complicații multe, care să-i placă Maitreyei. Să fie originală, impresionantă, simbolică*. **4 puncte**

B. Literatura pentru copii (30 de puncte)

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să prezentați **valențele educative** ale unei *poezii despre copilărie*, creație a *genului liric*, incluse în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea creației selectate în genul literar menționat;
- prezentarea a două elemente de structură, de compoziție sau de limbaj existente în *poezia* aleasă (de exemplu: *temă, motiv, titlu, elemente de expresivitate artistică* etc.);
- indicarea a două valențe educative ale *poeziei despre copilărie* selectate;
- prezentarea a două secvențe din *poezia despre copilărie* aleasă, care să reflecte cele două valențe educative indicate;
- susținerea unei opinii despre modul în care pot fi valorificate valențele educative ale *poeziei despre copilărie* selectate.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; ortografie – 1 punct; punctuație – 1 punct; așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *povestire*, domeniu experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 5-6 ani, temă anuală de studiu *Cum este/a fost și va fi aici pe pământ?* **15 puncte**

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității precizate;
- descrierea etapelor/secvențelor menționate.

2. Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *rolul jocurilor și activităților liber-alese* în dezvoltarea preșcolarilor. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea, din perspectiva dezvoltării preșcolarilor, a unei variante de organizare și de realizare a *jocurilor și activităților liber-alese*, cu un exemplu corespunzător;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la *rolul jocurilor și activităților liber-alese* în dezvoltarea preșcolarilor.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactare** veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).